

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben félévre 6 K, negyedévre 3 K, — f.
Vidéken „ 9 K, „ 4 K, 50 f.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debrecen, Főter, Lamprocht-palota, földszint az udvarban.

Ki volt Menelausz?

Hát Behringgel mi van?

Ki volt Menelausz? Görög király volt. A feleségét, a hűtelent, a csapodárt Helénának hívták és szépnak, akiről vicces muzsikát írt Offenbach és akiről tudjuk, hogy közvetve ő okozta vesztét Trójának, általa találtatott fel a trójai faló s általa váltak nemzeti hőskökké Agamemnon, a két Ajax és a többi görög. Ismerjük Jupitert összes atyafiságával. Szóval ismerünk mindenkit, akik az ókor sirjait diszitik. Ismerjük a nevezetes halottakat. Ismeri a népek széles rétege, amelynek két vagy három szavazatra van immár kilátása.

Egy kávéházi beszélgetésnek a kezdete ez. Egy orvos-tanár beszédjének a bevezetése, aki hallgatóságát az oktatásügy mai rendszeréről szórakoztatta. Folytatta azután a hadi történetet, elősorolván ama szereplőket és hadi hőseket, akik mindannyiunknak régi ismerőseink.

Egy alkalommal — így szölt — intelligens környezetben, lehet-

tünk vagy huszan, azt a kérdést vettem föl: tudjátok-e, hogy kicsoda Behring? Csak olyasféle sejdítéseket kaptam válaszul. Az egyik, aki földrajzi tanár volt, tudta, hogy van egy ilyen nevű szoros s meg is mondta, hogy a földnek melyik tájékán van. De Behringről, a diftéria szérum főtálatálójáról, aki a csecsemők életét hódította el a haláltól, aki egymaga nagyobb, mint a mítos alakjai és a hadászat hősei valamennyien együtt: nem tudott senki. Tudták, hogy van biztos pusztító szere a difteriának, de nem tudták, hogy kicsoda a halhatatlan, aki után a multban annyi megtört anyai szív esengett.

Próbálja meg valaki. Kezden beszédet egy társaságban tudományról. Egy fog beszélni. Hallgat a többi. De beszél valamennyi, ha ezt a szót kiejted: Menelausz, vagy koalíció.

És így lesz ez mindaddig, míg a gyermek lelkét kötik az ósdi nevelés rendszeréhez s nem vezetik az ösvényen azokhoz, akik nem százezrek halálával, hanem száz-
ezrek megmentésével hódítottak

helyet maguknak az örök élet Pantheonjában.

POLITIKAI HIREK.

Nyitramegyeiek a belügyminiszternél. Ma Mérey Lajos képviselő vezetésével körülbelül 40 tagu deputáció járt gróf Andrassy Gyula belügyminiszternél, Steiner Gyula, volt megyei főjegyző, a nemzeti ellenállás egyik vezető embere érdekében, aki az utolsó időben kiesett az állásából s 1600 korona nyugdíjból kénytelen tengődni. A belügyminiszter kijelentette, hogy a csakugyan érdemes embert állami hivatalhoz fogja juttatni.

A választási reform előkészítésére kiküldött 31-es bizottság kedden, december 1-én, délután 5 órakor, a képviselőház I. számú termében tartja első érdemleges ülését, amelyen gr. Andrassy Gyula belügyminiszter választási törvényjavaslatát veszik tárgyalás alá.

Rauch Pál báró horvát bán holnap reggel Budapestre érkezik, hogy a magyar kormány tagjaival érintkezésbe lépjen. — Crnkovic osztályfőnök tegnap este megérkezett Budapestre és az Angol Királynő szállóban szállott meg.

NYAKKENDŐ KÜLÖNLEGESSÉGEK FEKEGTÉNÉL

A gyermekápolásról.

Irta dr. Gózon Margit.

Tisztelt közönség!

Mivel tisztelt halgatóim nagy része anyákból és leendő anyákból telik ki, azt hiszem, nem lesz érdektelen néhány rövid vonással vázolni, hogy lehet a gyermekek nevelését úgy vezetni, hogy őket, minden családnak legfőbb kincsét, testileg-lelkileg ép egyénekké neveljük. Az észszerű testi nevelésben vezérfonalul szolgálhat a régi rómaiak mondása: Fous vitea lux, aer, aqua, motus. — Az élet forrása világosság, levegő, vér és mozgás. E négy természeti tényező céltudatos felhasználása segíthet bennünket egy erős egészséges és ellenállás képes nemzedék nevelésében.

Természetes, hogy legjobb már a legzsebébb gyermekkorban megkezdne a szó teljes értelmében testedzőnevelést, melynek kivételében külső életkörülmények legnagyobb szerepet játszanak, így pl. igen fontos, milyen lakásban él a gyermek. Igen célszerű, de legtöbbször nehezen kivihető, hogy a gyermeknek külön hálószobája legyen. Gondoskodni kell arról is, hogy a gyermek tartózkodási helyét

lehetőleg pormentessé tegyék, fölösleges butort ne alkalmazzunk gyermek szobába, az is a mi van, könnyen tisztítható legyen.

Lényeges befolyással bír a gyermek fejlődésére a testi tisztaság s nagyon hasznos a csecsemő korban obligát mindennapos fürdőkét a későbbi gyermekkorra is kiterjeszteni. Azonkívül, esténként 20—22 fokos vízzel való ledörzsölések is jó hatással vannak a test edzésére, erősítésre. A fogak ápolását is jókor kell kezdeni és pedig minden étkezés után öblítéssel s kefével tisztítandók. Hogy a gyermek teste normálisan s szabadon fejlődhesék, gondoskodni kell kényelmes s célszerű ruházatról, nyáron amennyire csak lehet tegyük ki a testet napfény és levegő szabad behatásának. Különösen nagy gond fordítandó a cipőjére mely ma legritkábban felel meg a láb anatómiai alakjának s így különböző deformitásokat okozva a felnőtt kora is kiterjedő nehézségeket eredményez.

Kerülendő a magas gallér vagy a nyakat szorosan körülzáró ruha daradok viselése, épp így a kör alakú harisnyakötő is, mint a melyek a vérkeringést akadályozzák. Legnagyobb veszélyt rejti magában lányokra nézve a fűző viselése, mely legnagyobb mérvben árthat a

szervezet természetes működésének; sokkal ésszerűbb a gyermekeket tornázás és testgyakorlás által annyira meg erősíteni, hogy a fűző által nyújtott támaszt nélkülözhessek.

Kissé részletesebben óhajtók kitérni a különböző hygénikus rendszabályokra, amelyek különböző kora gyermeknél követendők.

A csecsemőkorban a gyermek egészségét és fejlődését majdnem kizárólag a helyes táplálás útján biztosíthatjuk. Ma már köztudomású hogy csak egy rationalis csecsemő táplálás van s ez a természetes anyatejvel való táplálás. Mivel azonban nem áll mindég módunkban a csecsemőt így táplálni, gondoskodni kell egy legalább is megközelítő pótlékról, a milyent ma a különböző csecsemőtejek szolgáltatnak. Legfontosabb kelleke az ilyen tejnek, hogy bakterium mentes legyen. Ha a gyermeket ilyenekkel akarjuk táplálni, összetétel és mennyiségét esetről esetre az orvos határozza meg. A csecsemő korban oly gyakori tuberkulosis okozója legtöbbször a tej, azért a figyelemnek kikell terjedni arra, hogy a tej ebben a tekintetben kifogástalan legyen. Azonkívül egészséges gyermeket tuberkulosis környezetből lehetőleg távolítsuk el, ha az nem volna lehetséges, tiltsunk el mindent

Hrabéczy fióküzlete megnyílt
Csapó-utca 29. sz.

Országgyűlés.

— A képviselőház ülése. —

A mai ülésen életbelépett a sürgősség. Mindjárt az ülés megnyitása után szavaztak Hoitsy Pál indítványa fölött. Természetesen súlyos többséggel elfogadta a koalíció. A jegyzőkönyvnek erre vonatkozó részét nyomokban hitelesítették s Justh Gyula elnök megette az enunciacióját.

— Kijelentem, hogy a házszabály sürgősségi szakasza nyomban érvénybe lép.

Már ezzel is megváltozik az ülések külső képe, de a kormánynak nem ez a célja. Szentkirályi Zoltán jegyző délelőtt már nagyban gyűjtötte a második aláírási ívet, melyben ugyancsak 150 képviselő az üléseknek három órával való meghosszabbítását kéri. Az indítványt ma benyújtják, holnap szavaznak felette s így az első párhuzamos ülések pénteken lesznek.

Ha ugyan itt megint nem éri kellemtelen meglepetés a kormányt: ma sincs még elég aláírás, mert ezzel a kötelesség jár, hogy végig kell ülni a mai ülést. A jegyző panaszkodott is Ugron Gábornak a folyosón, aki dühösen kifakadt:

— Mit csináljak? A fülüknél nem foghatom itt az embereket...

Délig csak száz aláírás volt együtt.

A költségvetés.

Lukács László: Őt a legmélyebb hazafiaság készíti felszólalásra. (Zaj, derűtség.) A koalíciós kormány átmeneti jellegét boncolja.

Az elnök: A zaj miatt a gyorsírók panaszkodnak, hogy nem bírnak jegyezni. Ha nem lesz csend, felfüggeszti az ülést. (Zaj.)

Lukács László: A legnagyobb veszedelem Magyarországra a sovíniszta politika. Amíg ez tombol, lehetetlen közöttünk az érintkezés.

Nagy Dezső: Csak a román sovínizmus helyes?

Lukács László: Beszél a korrupcióról, melyet legutóbb Hencz Károly is leplezett interpellációjában s mely elmaradhatatlan kísérője mindenütt a faji politikának. Az emigráció irataiból bizonyítja, hogy a legjelesebb magyar hazafiak mindig elismerték a román nemzetiség politikai jogait. Követeli, hogy végrehajtsák végre a nemzetiségi törvényt. Beszél a román nemzetiségi mérsékelt pártról, melyet halva szüle-

tett kísérletnek nevez. A pártnak a kormány által kitarított lapja eddig egyetlen előfizetőt sem birt szerezni. Majd azt mondta, hogy a tanfelügyelőkkel sohasem gyurhatják át a nemzetiségeket. Ezzel a politikával kompromittálják Magyarországot.

Gróf Batthyány Tivadar: A hazugságokkal kompromittáljátok.

Az elnök: Lukácsot rendreutasítja.

Lukács László: Hosszan polemizál a romániai magyarok érdekében elhangzott beszédekkel. Két óras beszéde eltartott a déli szünetig.

Szünet után szavaztak a Hoitsy-féle sürgősségi indítvány mellett név szerint, ami 3 óráig eltartott. Ezután Hoitsy Pál 160 aláírással újabb indítványt tett az üléseknek négy órával leendő meghosszabbítására. Miután az aláírók közül 150-nél többen jelen voltak, a holnapi ülésen fognak szavazni felette, pénteken pedig megkezdődnek már a párhuzamos ülések is.

Ezután az elnök jelentette, hogy a német birodalmi tanács elnöki köszönetet mondott a Háznak a hanni bánya katasztrófa fölött kifejezett részvételeért, majd Andrássy Gyula belügyminiszter felelt a Hentz Károlynak a kivándorlási visszaélések ügyében hozzáfűzött interpellációjára. A választ a Ház tudomásul vette.

Az ülés vége 4 órakor.

Vasuti katasztrófák.

Karambol itt-ott mindenütt.

A napilapok hasábjai tele vannak vasuti katasztrófákról való híradásokkal, a közönség reszket, ha vasutra kell ülnie s úgy megy el hazulról, mintha háboruba indulna, a vasutasokat izgatottá teszi a sajtó szemrehányása, a közönség ideges véleménye — a képviselőházban interpellálják a minisztert — s a felelet az, hogy megdorgálják a vasutasokat s szigorú rendszabályokat helyeznek kilátásba.

A dolog szinte mulatságosnak tesz, hisz hivatalnoki rendszer mellett természetes, hogy ha a minisztert felelősségre vonják, ennek utolsó akkordja egy csattanós pofon lesz, amit a kismacsi bakter ad szeretett fiacskájának,

mivel ő is megkapta a maga porcióját a miniszteri rendeletből az állomásfőnök ur utján.

Nagyobb baj az, hogy a közönségben megerősödik az a hit, hogy valóban a vasuti személyzet az oka a csaknem mindennapos karambolnak. Nagyobb baj az, hogy eddig Európaszerte dicsért vasuti intézményünk diszkreditálódik s ami a legveszedelmesebb, a vasuti alkalmazottak elvesztik kedvüket. Mert laikus észszel is könnyen belátni, hogy a vasutasok lelkiismerete, szolgálati képessége nem változhatott meg egy év alatt ily hirtelen, lehetetlen, hogy könnyelműségből, nembánomságból ők okoznak a karambolokat, hol elsősorban az ő életük, existenciájuk van veszélyeztetve.

Nem a vasuti személyzet az oka a katasztrófáknak, hanem az a kormányzati rendszer, mely csak toldozni-foldozni tudja a pár év alatt megháromszorozódott forgalomnak eleget tenni nem tudó vasuti felszereléseket gyökeres újítás helyett; a vezetőség, mely csak nagy kérés-könyörgésre épített néhol második sinpárt, amely a kevés számú személyzetet roppant munkával terheli. Képzeld el, hogy Debrecennek naponta 120-nál több rendes vonata van; hogy Szolnokon p. o. van olyan óra, melyben tizenkét személyvonat érkezik, indul, — világos, hogy a legéberbb figyelem mellett is elkerülhetetlen a baj.

Tessék kettős sinpárakat építtetni, minden állomást block-berendezéssel felszerelni, a vasuti, kivált őrszemélyzetet szaporítani, a mozdonyparkot nagyobbítani s nem lesznek tömeges karambolok. De haragos leiratokkal, papiros-parancsokkal szomorítani a vasutasokat s amellet nem segíteni a helyzetet, nem komoly vasutpolitika.

Kuthy Sándor.

a mi az infectiókat elősegítené, pl. csokolást közös evő eszköz, edény, és zsebkendő használatát, a gyermek ételének megőstolását stb.

Nagyobb gyermeknél is nagy fontosságú a rendszeres táplálás, az étkezési idők pontos betartása. Az anyyra elterjedt szokás, hogy a gyermeket általában, de különösen az étkezési idők közt tultönik édességgel, mindenestre elítélendő. A legtöbb betegség a rendszertelen táplálásból származik, de ezekkel szemben legalább tudunk védekezni. Sokkal tehetetlenebbek vagyunk a fertőző betegségekkel szemben, melyek ugyancsak nagy veszélyt képeznek, és annál nehezebb a védekezés a fertőző betegségek ellen, mert nemcsak közvetlen érintkezés útján terjednek, hanem harmadik személyek tárgyak útján átvihetők egyik gyermektől másikra. Mindenesetre gondoskodni kell arról, hogy a gyermeket fertőző betegről, vagy olyan egyéntől, ki ilyenrel érintkezik, lehetőleg távol tartjuk. A beteget az egészségesektől legszigorubban el kell különíteni, a betegség lezajlása után pedig igen pontos desinfectió elengedhetetlen. Különös óvatosságot igényel a skarlát, diphteria és szamárhurut. A skarlát még hetekkel a tulajdonképeni betegség elmulta után is fertőz a sokáig tartó hámlás útján, a

mely különösen a kezekben igen sokáig eltart s így kéznyújtás vagy a gyermekek kezeinek játékközben való érintkezése által átvihető. Diphterianál még hetek, sőt hónapok után is találunk virulens, azaz fertőzőképes bakteriumokat a szájból. Azért célszerű a gyermekeket jó hosszú időre közeli érintkezéstől és csóktól eltiltani.

Szamárhurutnál az infectió az orr és szájnál után vitetik át, így különösen játékközben a gyermekek egymástól könnyen elkapják. Szigorú tisztántartással nagyon sokat tehetünk az infectió továbbvitelének megállítására. Zsebkendő helyett muill lebenyket használhatunk, melyet rögtön elégetünk. Minden köhögési roham után a gyermek kezét és arcát gondosan megtisztítjuk.

Iskolás gyermekeknél az orvos kötelessége minden lázas megbetegedésnél eldönteni, vajjon nem fertőző megbetegedés kezdetét jelzi-e a láz, s a szülők is forduljanak minden esetben azonnal orvoshoz, mert már a tulajdonképeni betegség kitörése előtt is fertőzheti egyik gyermek a másikat s így az iskolában egy gyermek által számos más fertőztetik.

Amint a gyermek iskolába kerül, szer-

vezetét lényegesen befolyásoló más körülmények közé jut. Testi vagy szellemi fejlődésükben elmaradt gyermekeket az iskolalátogatástól vissza kell tartani, míg a normalis fejlettségi fokot el nem érik. Nagyobb fejlődési zavarok mint pl. gyengeelméjűség vagy eskór szakiskolában vagy megfelelő intézetben való elhelyezést tesznek kívánatossá. Iskolába lépés előtt célszerű a gyermeket megvizsgáltatni, normalis-e látó- és hallóképessége, hogy a tanító az esetleges eltérésre figyelmeztethető legyen s így ebben az irányban a gyermek iránt kellő elnézéssel legyen.

Gyakran, különösen gyengébb, vérszegény gyermekeknél rövidebb vagy hosszabb idővel az iskolába járás megkezdése után felép egy tünet komplexus, mely bátran „iskolabetegség” neve alatt foglalható össze. Fejfájás, fáradtság érzése, étvágytalanság, álmatlanság, idegesség gyötrik a gyermeket. Ez kétségkívül a megváltozott életmód következménye. A gyermeket ilyenkor egy időre kivonjuk az iskola káros hatása alól. Különben a manapság már mindig hygienikusabban berendezett iskolákban a munkaidő célszerű beosztása mellett a gyermek sokkal kevesebb ártalomnak van kitéve. Ezen ártalmak paraly-

ŐSZI és TÉLI gyermekruhák és kabát különlegességek, jutányos árak mellett beszerezhetők

Blau Ármin és Társa

gyermek ruha áruházában
Batthyány utca 2. sz. sz. sz. sz.

A háború kitör.

Szerbia fegyverkezése.

Az osztrák magyar nagykövet elhagyja Konstantinápolyt.

A montenegróiak a magyar-osztrák kereskedők ellen.

London, nov. 25. Montenegró Londonban kereskedelmi ügynökséget létesít abból a célból, hogy kereskedelmét az osztrák és magyar bevittől függetlenné tegye. A montenegrói pénzügyminiszterium főigazgatója e célból Londonba érkezett.

Oroszország válaszigyézke.

London, nov. 25. A Times jelenti Pétervárról. Az orosz kormány abban a válaszbán, melyet Ausztria-Magyarország jegyzékére adott, ragaszkodik a konferencia mindama lényeges feltételeihez, melyeket az Oroszország, Franciaország és Anglia által közösen megállapított és elfogadott programmagában foglal. Ez a program, mely szerint Bosznia és Hercegovina annektálható, a Törökországnak és Montenegrónak nyújtandó kompozíciókat is magában foglalja. Minthogy Oroszország a program eme lényeges pontjaitól nem akar eltérni, még további eszmecserére van szükség Bécs és Pétervár között, de remelik, hogy a tárgyalásokat már legközelebb befejezhetik.

Szerbia fegyverkezése.

Bécs, nov. 25. A „Südslavische Correspondenz“ tudósítója jelenti Virbazarból: Belovajolván, az ország belsejében meggyőződést szerezhettem, hogy az egész lakosság fegyver alatt áll. Szerb tisztek, akik három hete vannak itt, szüntelenül gyakorlatoznak. Sokfajta fegyvert látni, köztük olyanokat, amelyek hadiszerszámmal alkalmatlanok. Virbazarba érkeztemkor nyomban kémnek deklaráltak. Száz fegyveres vont gyűrűt szállásom előtt. Tisztek kísérték Poljvicébe, ahol Hojvode Icha Lemence őrnagy fogadott.

salas, kiegyenlítése az orvos feladata. Első sorban a testierő kifejlesztése által ellenállóvá és edzetté kel tenni a gyermeket és pedig a gyermek korához és erejéhez képest megválasztott sport gyakorlása által. Uszás, korcsolyázás, szoba torna, tennis, labdázás és séta végtelen üdvös hatásuk.

Természetesen célszerű időbeosztás által kell kerülni a gyermek testi vagy szellemi kifáradását. Legalább is 10 órát aludják 6—10 éves gyermek, viszont sohse engedjük meg a gyermeknek az ágyban ébren való heverését mely elpuhulást okoz. Munkát és pihenést felváltva osszuk be, úgy hogy a gyermeknek elegendő ideje jusson játéokra és sétára. A gyermek célszerű és elégséges táplálása természetesen conditio sine qua non.

Egyes gyermekeknél nem elégséges az iskolától egy időre való elvonás, hanem ezeket vagy egyenkint, vagy csak kevés kb. egyforma tehetségű gyermekekkel együtt kell taníttatni.

Az iskolás gyermeknél oly gyakori hibás tartást meggátolni legtöbbször úgy sikerül, hogy a szülők a gyermeket mindig figyelmeztetik ezen hibára. Nem szabad a gyermeknek tulsóká görnyedni, hajlott háttal ülni, mert ezáltal háztizmai elernyednek, elgyengülnek. Az

írományaim és a szerb nyelv tudása megnyugtatták őket. A helyzetről való társalgásokból egyetlen gondolat nyomul előtérbe: „Harc Ausztria-Magyarország ellen“. De igen sok jel arra mutat, hogy ezt a hangulatot Belgrádban kotyvasztják. A katonai orvosi tartalékot behívták s számukra hadisebészeti tanfolyamot nyitottak.

Az osztrák-magyar nagykövet elhagyja Konstantinápolyt.

Bécs, nov. 25. Pallavicini osztrák-magyar nagykövet a közös külügyminiszter felhívására elhagyja Konstantinápolyt. Elutazása nyomatékos válasz a bojkott-mozgalomra. Valószínű, hogy a nagykövet elutazását a monarchia hadiflotta-tüntetése fogja követni.

VÁRMEGYE.

Községi választások Hajdumegyében. Most folynak a községi választások Hajdumegyében. Mikepérosen a községi képviselőtestület tagjai lettek: Széchenyi István ref. lelkész, Szabó Ferenc, Kiss Ignác, G. Deczky József, Gellért János, B. Kovács József, Gál András, Kadezki Lajos, Nagy Mihály, Budai Lajos; Tetétlen színtén most folyt le a választás, Nábráczky István főszolgabíró elnökle alatt, amelynek eredményeképpen a képviselőtestület tagjai lettek: ifj. Szabó Sándor 80, Tóth Ferenc 74, N. Szabó Lajos 76, Barcza János 56, Váradai Sándor 50, Törzsök Imre 48, Zsófi Sándor 45, S. Sutor Demeter 39, F. Püspök András 37, Tóth József 36 szavazattal. Földesen ma, esütörtökön lesz a választás, pénteken pedig Nádudvaron.

Kabaré Püspökladányban. A püspökladányi uri kaszinó november 29-én, vasárnap este 8 órakor saját helyiségében kabaré-estélyt rendez könyvtára javára. Család-jegy 4 K, személy-jegy 2 K. A kabaré műsora a következő: Megnyitó. Játéka a Lyrophon-zenekar. Prolog. Előadja Kiss Bózsike, Karakterkomikus. Előadja Kraft Jenő. Műdal. Éneklő Jánosi Antal. Hegedű-solo. Előadja Pirybauer József. Hypnotismus. Párljelenet. Előadják: Nagy Erzsike és Kraft Jenő. Salon-komikus. Előadja Uher Károly. Sorrentói emlék. Éneklő Franku Demeterné urnő. Marcia turca. (Zenekari szám.) Willand-bohócok paródiája. Előadják: Uher Károly és Kraft Jenő. A

ülő foglalkozást minden félórán szakítsuk meg egy-két szabadgyakorlat, vagy néhány percnyi járás által. Könyv nélkül való tanulást legjobb állva, vagy járva végeztetni a gyermekkel.

Ügyelni kell arra, hogy ha a gyermek ül, hogy egész talpa érje a földet, a szék tehát ne legyen túl magas. Az asztallapja legyen az ülő gyermek könyökével egy magasságban. Ujabbán az állóírást alkalmazzák, mint a melynél a gyermek tartása olyan, hogy inkább kizárja a hátgerincelgörbülések létrejöttét.

Igen ártalmas a gyermek szemére a félhomályban való írás, olvasás, rossz világítás, apró nyomású könyvek használata, ezek elkerülésére is ki kell terjedni a szülők figyelmének.

Az idegrendszer megbetegedéseinek elkerülésével nem elégséges a jó, de egyszerű táplálék, a testi erő rationalis fejlesztése, munka utáni kellő pihenés, elégséges alvás, és bőséges tartózkodás szabad levegőn, de a szülők legnagyobb igyekezete azon legyen, hogy a gyermek egyéniségének és hajlamainak szemellett tartásával a szó teljes értelmében rendezett, nyugodt és zavartalan életet nyújtsanak a a gyermeknek. [Folyt. köv.]

zongorakiséretet Martinovics Gizella ur-hölgy szivességből elvállalta.

Elvérzett csecsemő.

Halál a pólyában.

Az ujszülött halála.

A debreceni királyi ügyészség tegnap óta egy kis ujszülött gyermek halála ügyében folytat vizsgálatot. A kis gyermek pólyájában elvérzett és miután gondatlanság vétsége látszik feunforogni a csecsemő halála körülményében, a királyi ügyészség a kis holttest felboncolását elrendelte.

Az elhalt ujszülött fiugyermek volt. Apja Bába Ferenc hajdudorogi földműves. A gyermek e hó 24-én, kedd hajnalán született. Élete azonban csak néhány órát tartott, mert a pólyában, alighogy betették, meghalt. A holttestet Dömötör József hajdudorogi községi orvos vizsgálta meg, ki a kis gyermek korai halálának bekövetkezését, illetőleg az elvérzés tüneteit gyanusnak találta. Megállapította, hogy az elvérzés azért következett be, mert az ujszülött testén a köldökzsinórt hanyagul kötötték meg.

A halottkém, Dömötör József dr. ennek folytán jelentette a gyanus halálesetet az ottani előjáróság, mely viszont az orvos jelentése alapján tegnap délelőtt telefonon értesítette a debreceni királyi ügyészséget, ahol elrendelték a vizsgálatot és a kis holttest felboncolását. A boncolás megajtására az ügyészség megbizta a hajdunánási járásbírókat. Debrecenből a tegnap déli vonattal Horváth Arthur dr. törvényszéki orvos kiutazott Hajdudorogra és Kőrösi dr. hajdunánási járásbíró jelenlétében Rittersporn Miklós dr. hajdudorogi községi orvossal együtt tegnap délután a csecsemő holttestét felboncolta.

A boncolás eredményét és az orvosi véleményt ma terjesztik be a vizsgálóbíró-sághoz. Az orvosi véleménytől függ a vizsgálat további folytatása.

VÁROSHÁZA.

Kész a banki iparvasut. Debrecen városa a banki erdőbe iparvasutat épített, amelynek műtanrendőri bejárását november 27-én tartják meg.

Az olcsó hus. A husvizsgálatokról szóló, miniszteri rendelet értelmében az a hus, a mely az előirt fertőtlenítés után alkalmas a közfogyasztásra, bár a minősége és az ize esetleg gyengült, a hatósági husszéken kimérhető. Természetesen az ilyen hus tetemesen olcsóbb a napi áraknál és a szegény nép fogyasztja. A mérnökség javasolja a tanácsnak, hogy a hatósági husszéket a sertésvásártér járlatkiállító helyiségének tágas előszobájában rendezze be.

Városatyák választása.

A kereskedő társulat és ipar-testület mozgalma.

Felhívás kereskedőkhöz és iparosokhoz.

A város közéletének vezetése a polgárság legszébb joga és legfőbb lelkiismereti kötelessége.

E jogát és kötelességét a polgárság a

Nagy korcsolya raktár Bészler és Dávid

vaskereskedőknél

Debrecen,
(Vecsey-ház)
Piac-utca 7.

városi törvényhatósági bizottság utján gyakorolja, melyet kiválasztott képviselőiből mintegy a maga képeire teremt meg, hogy a maga gondolkodásának, érzésének, jövőbe néző terveinek a városi közügyek intézésénél hűséges, munkás, helyt álló kifejezője legyen.

A városiasság fogalma önként felveti és nyilvánvalóvá teszi, hogy a mint a polgárság tömegében számra és sulyra nézve valóban előkelő helyen áll a kereső osztályoknak, a kereskedőknek és iparosoknak népe, — ehhez mért sulylyal kell ez osztályoknak résztvenniök a törvényhatósági bizottságban is a végből, hogy gondolkodásukkal, erkölcsükkel és munkájukkal, a modern fejlődés iránt való érzékükkel rányomják kiletük bélyegét arra a bizottságra, melynek egy részét képezik s a mely bizottság a város gazdasági, kulturális és jövőbeli fejlődésének kérdéseit igazgatja.

Tisztelt polgártársak!

Csak tőlünk, kereskedőtől és iparosoktól függ, hogy a törvényhatósági bizottságban azt a helyet elfoglalhassuk, mely bennünket méltán megillet.

Számbeli sulyunk és fajsúlyunk feljogosít arra, hogy érvényesülésünk utját igénybevegyük: hogy tömörüljünk.

A mi tömörülésünk nem irányul más osztály ellen, a mi tömörülésünk csak azt célozza, hogy egy város vezető testületéből a 20-ik században a kereskedelmi és ipari érdekelttség a maga előretörékvő, munkás, modern gondolkodásával ne hiányozzék.

Megbeszéljük ezt a kérdést azokkal az egymással rokon testületekkel, melyeknek kereteiben kereskedő és iparos polgártársaink élnek: az Omge, az Ipar-testület, a Kereskedő Társulat, a Gyáriparosok egyetértve s arra a megállapodásra jutottunk, hogy érdekeink érvényre juttatása végett tömörülünk és a törvényhatósági bizottsági tagválasztásoknál szervezetten, egyöntetűen lépünk fel.

E végből ma, november 26-án, délután 6 órakor a kereskedelmi és iparkamara nagytermében értekezletet tartunk, melyre az ügy minden barátját tisztelettel meghívjuk.

Debrecen, 1908. nov. 26.

Az előkészítő-bizottság.

Felrobbant tüzrakás.

Végzetes melegedés.

Egy családapa tragédiája.

A debreceni közkórház sebészeti osztályára egy életveszélyesen megsérült embert szállítottak be tegnap délután. Ulgai János tiszacsegei lakos az illető, ki kedd délután a szabadban szerencsétlenül járt. Egy tüzrakás mellett melegedett a Tisza partján, miközben a nála levő sörét a tűzbe esett, mely felrobbant és őt sulyosan megsebesítette.

Ulgai János, harminchat éves tiszacsegei számaló kondás, ki hét apró gyermek apja, kedd délután, mint rendszeren szokta, a Tisza partján őrizte a reá bizott sertéseket. A nagy hidegben tüzet rakott a víz partján, hogy a deresztő hideg erejét némileg ellensúlyozza és a tűz mellé kuporodott. A rözse lángjai már kialvóban voltak és csak a tűz parazsa nyújtott egy kis meleget, midőn a szeredásban

levő sörét a hamvadó tűzbe esett. Következő pillanatban hatalmas dörrenés hallatszott. A sörét a tűztől felrobbant és a parazsak Ulgai Jánosra estek. A szerencsétlen ember jobb szemét egy parazs kiégette, azonkívül is, arcán több sulyos sérülést szenvedett. Ulgai János a szerencsétlenség megtörténte után elvesztette eszméletét és úgy találtak reá más mezei emberek.

Tegnap délután beszállították a debreceni közkórházba, a hol gyógykezelés alá vették. Allapota nagyon sulyos. Szerencsétlensége miatt felesége és hét apró gyermeke — kik közül a legidősebb nyolc éves — igen szomorú helyzetbe jutott.

SZÍNHÁZ

Ma, csütörtökön este A) bérletben szinre kerül:

A nagymama.

Operette 3 felvonásban.

H E T I M Ū S O R.

Pénteken: Három pár cipő, vigj. B. bérl.
Szombaton: Virraszt a szerelem, vigj. C. bérl.
Vasárnap délután: Tatárjárás, operette. Este
Ember tragédiája, tragédia.

A színházi iroda jelentése. Kutya van a kertben, Feudeau mester szellemes és ötlettől duzzadó vigjátéka lesz a legközelebbi szenzációja a szintársulatnak. Ez a kiváló darab ugyancsak próbára teszi egy rendező, mint a szintársulat erejét. A II. felvonása valóságos tohn-tohn-ja a szinpad technikának s fejtetőre állítása minden józanságnak. Még eddig nem volt vigjáték, mely oly óriási technikai berendezést igényelt volna, mint épp a Kutya van a kertben. A darabot Békés Gyula rendezi, aki ezzel a nagyszabásu nehéz dologgal sikereinek számát gazdagítani fogja. Ma este kerül szinre Nagymama, nagy sikert aratott operette, a címszerepben Rözsa Lilivel. Gépíró kisasszony új operettet az igazgatóság megvette. A címszerepet Zsigmondi Anna adja.

A szini iskola növendékeinek előadása a színházban. A debreceni szini iskola növendékei két hét előtt a városi hatóság képviselői s meghívottak előtt sikerrel mutatták be haladásukat s elismerést arattak. Hogy azonban a nagyközönség is meggyőződést szerezzen az elért s már is számottevő eredményről, szombaton délután a színházban is bemutatják a szini növendékek haladásukat. Erre az alkalomra Solymosi igazgató gazdag műsort állított össze. Az előadást igen mérsékelt belépő-díj mellett tartják meg. Az érdeklődés igen nagy s a színházi pénztárnál már eddig is nagyszámmal váltották meg a jegyeket.

Rendnek muszaj lenni. Mintán az e héten, hétfőn bemutatott „Urania” előadás „Rendnek muszaj lenni” című darabja nagy érdeklődést keltett, az „Urania” igazgatóság engedélyével még egyszer bemutatják ezt a rendkívül érdekes és tanulságos darabot az Uranusban, pénteken este fél 8-tól 10-ig.

Az előadás semmiben sem változik. Ugyan csak bemutatásra kerül műsoron kívül a dánosi rablógyilkosság, az ujbpesti bankrablás és a jövő század rendőrsége című mozgóképek is. Számozott jegyek még korlátozott számban előre válthatók már ma, a pénztárnál.

Gazdag családi műsor kerül ma ujból bemutatásra a közkedvelt Uranusban, másfél óras előadásaiban. 1. Barcelona látkepe. (Természeti föl.) — 2. Schweizi sport-ünnepek. (Természeti föl.) — 3. A kacsá. (Bohózat.) — 4. Tűzijátékok. (Színes, látványos.) — 5. Iskolakerülők. (Bohózat.) — 6. Hadi történet. (Szenzációs.) — 7. Házmesterék zsúrja. (Bohózat.) — 8. Romeó és Julia. (Szinmü.) — 9. Ujbpesti bankrablás. (Szenzációs.) — 10. A két bórond (Óriási bohózat.) és 2 műsoron kívüli kép. Műsorváltozás fenntartva. Helyárok, mint rendszeren. Előadás kezdete este 6, fél 8 és 9 órakor. Holnap, pénteken este fél 8-tól 10-ig, közkívánatra a budapesti „Urania” tud. színház előadása, másodsor, „Rendnek muszaj lenni” előjátékkal, 2 felvonásban, 165 színesen vetített és 12 mozgófényképpel. Műsoron kívül a Dánosi rablógyilkosság, Ujbpesti bankrablás, A jövő század rendőrsége című mozgóképekkel. Számozott jegyek már ma előre válthatók az Uranus pénztárnál. Felolvasó Szilágyi Ernő. Az előadás pont fél 8 órakor kezdődik.

A debreceni Dalegyelet vasárnap délutánjai.

Hangverseny és tanulmányos előadás.

A téli hónapokban.

Debrecen város közönsége szórakozásában éppen a téli hónapok alatt jobbra a színházra támaszkodhatik. Vannak ugyan hangversenyek, estélyek, kabarék, de ezek is hosszabb időszakokban, holott a város közönsége már elég nagy ahhoz, hogy a nemesebb szórakozásokból gazdagabban jusson neki osztályrésze.

A közönség részéről tehát méltánylást érdemel az a határozat, amelyet a debreceni Dalegyelet hozott s melylyel a téli hónapokban rendszeresíteni kívánja a nemesen szórakoztató, kellemesen tanulmányos délutánokat.

Kimondta ugyanis a debreceni dalegyelet, hogy november, december, január, február és március hónapok első vasárnapján, mindenkor a Royal szálloda nagytermében s mindig délután öt órától este hét óráig terjedő időben, változatos műsorral hangversenyt és szórakoztató előadásokat rendez. Ezeket aztán szóló ének, összkar, humoros és komoly tárgyú felolvasások, zeneszámok egymást felváltva következnek.

Az első ilyen vasárnap délutánját december 6-án rendezi a dalegyelet a következő műsorral:

1. Nyitány. Rác Károly zenekarától.

Legjobb a Békési Róza Rözsa szin szappana

2. *A kürt.* Bellevis Imre orsz. karnagytól. Előadja a dalegylet.
3. Szavalat.
4. *Uj, eredeti magyar nóták.* Lányitól. Előadja a dalegylet.
5. *Felolvasás.* Tartja Nagy Vilmos főiskolai tanár.
6. *Énekszámok, zenekisérlettel.* Előadja Horváth Kálmán.
7. *Hardangeri nászut.* Előadja a dalegylet.

A dalegylet vasárnap délutánjaira személy-jegy 50 fillér. Alapító és pártoló tagok csak három személyen túllévő családtagjaik után fizetnek. A jegyek szombattól kezdve Csáthy Ferenc könyvkereskedésében kaphatók.

UJDONSÁGOK.

Debreceni tájékoztató.

Főiskolai olvasóterem (Colégium) nyitva Vasárnap kivételével naponta d. e. 8-12. d. u. 3-6. **Főiskolai anyakönyvtár (Collégium)** nyitva Vasárnap kivételével naponta d. e. 8-12. d. u. 3-6. **Főiskolai múzeum (Colégium)** nyitva vasárnap d. e. 10-12. **Városi múzeum (Hatvan-u. 23)** nyitva minden szombat d. u. 2-4. Vasárnap d. e. 10-12-ig. **Csokonai ereklyetár (Hatvan-u. 23.)** nyitva minden szombat d. u. 2-4. Vasárnap d. e. 10-12. **Gönczy tanszermúzeum (Hatvan-u. 23.)** nyitva minden szombat d. u. 2-4. Vasárnap d. e. 10-12. **Zenede Csepő-utca 20. — Tornacsarnok.** Péterfia-utca 76. **Kéz ügyésítő műhely.** Kereskedelmi iskola. Nyitva Szerda-és Szombat d. u. 2-5. **Siketnéma tanintézet.** Csapó-u. **Vetőmag vizsgáló állomás.** (Pallagi gazdasági tanintézet.) **Dohány kísérleti állomás.** (Pallagi gazdasági tanintézet.) **Vegykísérleti állomás.** (Pallagi gazdasági tanintézet.) **Kórház.** Péterfia-u. végén, betegek d. u. 2-4-ig látogathatók. **Női klinika.** Attila-tér. **Gyermekmenhely.** Mester-u. végén. **Margit fürdő telep.** Péterfia-u. **Vizgyógyintézet.** A nagyerdőn. **Dohánygyár.** Attila-tér. **M. A. V. műhely.** Alomás. **István malom.** Péterfia-u. **Stern kefégyár r.-t.** Vénkert. **Falk kefégyár.** Mikló-u. végén. **Gobauer ércokpersó gyár.** Homokkert. **Értéktárgyműgyár Margitfürdőtelep.**

*** Vizsgálat a rendőrség bűnügyi osztályán.** A debreceni rendőrség bűnügyi osztályán tegnap kezdte meg a szokásos évi vizsgálatot Kondor Kálmán városi számvevő. A vizsgálat előreláthatólag két hétig fog tartani.

*** Kétszáz korona a gyermek-kórháznak.** A Debrecenben létesítendő gyermekkórház alapja a jótékony adományokkal is egyre nő. Ujabbán az O. M. B. debreceni fiókja kétszáz koronát juttatott dr. Irinyi Istvánné urnőhöz a humánus célra. Kisebb adományok, amelyeket az egyesület rövidesen és együttesen nyugtázní fog, folyton érkeznek; itt említjük meg, hogy eddig már közel kilencven urnő helyezett el szalonjában perselyeket, amelyekbe összejövetelek alkalmával gyűjtenek a szép emberbaráti intézményre.

*** Névmagyarosítás.** Feldmann Gyula debreceni illetőségű lakos, családi nevének Fodor-ra való változtatását a belügyminiszter megengedte.

*** A debreceni gazdakör bálja.** A debreceni gazdakör könyvtára javára dec. hó 19-én (szombaton), az Arany Bika disztermében zártkörű bált rendez. Személyjegy 2 korona, család-jegy (4 személyre) 6 korona, páholy-jegy 8 korona. Páholyba lépőknek személy-jegy nem szükséges. Jegyek a meghívó előmutatása mellett válthatók Antalffy József ur könyvkereskedésében és Nánássy Lajos ur vaskereskedésében és este a pénztárnál. Kezdeté 8 órakor. Kik este a pénztárnál nem kaptak, forduljanak a gazdakör főjegyzőjéhez, Csapó utca 10. sz. A rendezőség élén állanak: Doma-

hidy Elemér, diszelnök. Weszprémy Zoltán, Kovács József, Kovács Gyula, Iovag Kerpely Kálmán, Rickl Antal védnökök. Polgáry Bálint, r. b. elnök. Ifj. Jóna János és Polgáry István, r. b. alelnökök. Udyarhelyi G., id. Kertész István, pénztárnokok. Polgáry József, Tóth István, ellenőrök. Rácz Lajos, titkár. Dr. Nagy Lajos, ügyész. Hortobágyi Ernő, főjegyző.

*** A villamos áramszolgáltatás szünetelni fog.** Tisztelettel értesítjük a n. é. közönséget, hogy a villamos telep átvételének próbái miatt f. hó 26-án, csütörtökön és 27-én, pénteken reggel 7 órától, délután három óráig az áramszolgáltatás szünetel. Debrecen sz. kir. város világitási vállalata.

*** Eljegyzés.** Komor Imre hajduházi birtokos eljegyezte Izay Marianne kisasszonyt Csapról.

*** A csuszkálás áldozata.** Virág József 12 éves fiu tegnap a Csapókertben a jégen csuszkált és elesett. Az esés következtében jobb vállcsontja eltört. A kórházban gyógykezelik.

*** Karácsonyi kiállítás.** A főtéren napok óta sok néző gyönyörködik Némethi Jöhírű fényképésznünk, most befejezett karácsonyi fényképkiallításán. Az izléssel rendezett szép képek között vannak festmények, sepia nagyítások, chamois és platin-matt képek. Mindmennyi remeke a modern fotóművészetnek. A nagyobb méretű képek között feltűnik egy ismert szép asszony, kitűnően sikerült arcképe. Amoretek és virágok közt ügyesen elhelyezett csoportos aquarellje egy kedves arcú, szép kis gyermek leányának, Kukorica Janosi jelmezben. Sport körökben jól ismert ur lovasképe, aquarellben. A genre képek között egy kis családnak fél életnagyságu csoportja és a báránykát etető kis leánya igen kedves képek. Némethi műtermét figyelmébe ajánljuk mindazoknak, akik karácsonyra szép és jó arcképpel lepik meg ismerőseiket. A most annyira kedvelt platinmatt képek mérsékelt árban készülnek.

*** Összeesett az utcán.** Barna István, hetvenhat éves hajdubagosi lakos tegnap bejött Debrecenbe. A Hunyadi utcán hirtelen elvesztette eszméletét és összeesett. A mentők beszállították a kórházba.

*** A karácsonyi vásárt rendező helybizottság elnöksége** kéri mindazokat, akik gyűjtőívet kaptak, hogy ezeket az ívet aláírók bármelyikéhez, mindenesetre azonban legkésőbb dec. elejéig eljuttatni sziveskedjenek.

*** Uj ügyvéd.** Dr. Szücs Andor ügyvéd irodáját Debrecenben Csapó utca 16. sz. alatt megnyitotta.

*** A debreceni zenekedvelők körének** ma esti hangversenyére előreláthatólag oly fényes közönség fog egybegyűlni a Bika disztermében, a minőt már régen nem látunk együtt. Az elárusításra kerülő jegyek már tegnap *Hegedüs és Sándor-cégnél* majdnem mind elkelték. Csupán 4 koronás ülőhely s páholy (20 kor.), valamint állóhely (2 kor.) kapható még a mai napon *Hegedüs és Sándor-cégnél*, valamint este a pénztárnál. E hangversenyen, mint már jeleztük — közreműködnek: Heinemann Sándor kamaraénekes, Csuka Béla gordonkaművész. A zongorakíséretet Lina Coen-Van Lier párisi zongoraművész látja el.

A műsor a következő: 1. Schubert: a) Der Lindenbaum, b) Litanei, c) Erköng Heinemann. 2. Volkmann: Gordonkaverseny Csuka Béla. 1. Hermann: a) Salomo, b) Meine Braut führ' ich heim, c) Der alte Herr, d) Der öde Garten, e) Die drei Wandrer Heinemann. 2. a) Chopin: Nocturne (Es dur), b) Popper: Tarantella Csuka Béla. 1. Brahms: a) Schwesterlein, b) Ständchen, c) Vergebliches Ständchen Heinemann. 2. a) Purcell: Air, b) Popper: Papillon Csuka Béla. 3. Schumann: a) Der arme Peter, b) Du bist, wie eine Blume, c) Die beiden Grenadiere Heinemann. Kezdeté pontban 8 órakor.

*** Szerencsétlenség munka-közben.** Sulyos szerencsétlenség történt tegnap Mandel Sámuel debreceni lakos földbirtokos kabai tanyáján. Halász Gyula gazdasági béres kukoricát morzsolt gépen és munka közben a gép jobb kezét elkapta. Keze feje teljesen összeroncsolódott és három ujját levágta a gép. A szerencsétlenül járt embert a debreceni kórházban gyógykezelik.

*** Ellopott téli kabát.** Bagi Ferenc ref. főgimnáziumi VIII. osztályu tanuló téli kabátját a főiskola olvasóterméből ismeretlen tettes ellopta. A megkárosított diák panaszt tett a rendőrségen.

*** A családi perpatvar halottja.** Kapusi János, ki az elmúlt héten Eötvös utcai lakásán, mert családjával összeveszett, öngyilkossági szándékból sósavat ivott, tegnap délután hat órakor a kórházban meghalt. Az öngyilkos ötvenhat éves volt.

*** Juh, bárány és sertés a közbágyóhídon vagandó le.** A városi tanács a következő felhívást teszi köze: A m. kir. földmívelésügyi miniszter urnak 1908. évi 54.300 számú rendelete értelmében, a szarvasmarha minden esetben, a juh, bárány, sertés és malac — amennyiben közfogyasztásra vágatják, — csakis a közbágyóhídon vágható le. Minthogy ezen rendelet értelmében tovább meg nem engedhető, hogy nyílt piacon közbágyóhídon kívül vágott állatok husa, vagy szalonnája árusíttassanak: felhívja a Tanács a lakosságot, hogy saját érdekében azon általok hizlalt sertéseket, melyek husát vagy szalonnáját közfogyasztásra szánták — mindenkor a közbágyóhídon vágassák le. Atmenetileg, de legkésőbb 1909. március 1-ig a nem közbágyóhídon vágott és az eddigi eljárás szerint megvizsgált, fogyasztásra alkalmasnak talált sertések husa és szalonnája, csakis magánfogyasztásra a Hatvan-utcai huspiacon eladassanak, de már március 1-től fogva helybeliek által csakis a vágóhídon vágott sertések husa és szalonnája lesz eladható. A városi tanács.

*** Bogáthy Hajdu Lajos** doktor, szülész, nő-orvos, rendel d. e. fél 9-től 11-ig, d. u. 3-tól 5 óráig. Szent-Anna utca 5. sz. (Gondy ház), 1-ső emelet.

*** A „József főherceg Szanatórium Egyesület“** részére, annak debreceni fiókja által rendezett „táska“ gyűjtés révén, a mai napig a következő adományok folytak be. A „Svetits“ intézet növendékeinek gyűjtése 48 K 50 fillér, a róm. kath. főgimnázium növendékeinek gyűjtése 12 K 70 fillér, Sz. Tóth Béláné urnő gyűjtése 9 K 42 fillér, Várady Ilona urhölgy gyűjtése 16 K 53 fillér, H. Nagy Irén s Kubay Mariska urleányok gyűjtése 80 K 85 fillér, Magoss Margit urleány gyűjtése 26 K 78 fillér, dr. Gálbory Sámuelné urnő gyűjtése 55 K 38 fillér, B. Beznák Aladárné urnő gyűjtése 9 korona 60 fillér, dr. B. A.-né urnő gyűjtése 2 K 4 fillér, B. M. urnő gyűjtése 1 K 12 fillér, Radó Anna urleány gyűjtése 9 K 27 fillér, H. Sinai Emma urhölgy gyűjtése 12 korona 35 fillér, Madarász Sándorné urnő gyűjtése

28 K 22 fillér, Rózsa Lili urnó gyűjtése 7 K 96 fillér, Stingly Kálmáné urnó gyűjtése 19 K 37 fillér, dr. Dzurilla Béláné urnó gyűjtése 42 K 56 fillér, Szabó Kata urleány gyűjtése 2 K 79 fillér, Tüdős Ilona urleány gyűjtése 19 K 40 fillér, dr. Bruckner Ernő ur gyűjtése 10 K 31 fillér, összesen 415 K 15 fillér. Az adakozók nemes szívre valló adományaikért s a lelkes gyűjtők odaadó fáradozásaiért fogadják az egyesület leg-
őszintébb köszönését. Debrecen, 1908. nov. hó 24-én. Ujhelyi Andrásné elnök, Mihalovits Jenő pénztárnok.

*** A Szent Anna utcai betörés.**
A Szent Anna utcai vakmerő betörés ügyében, melyet Tóth József állami tisztviselő kárára követtek el, a rendőrség széles körben és a legerélyesebben folytatja a nyomozást. Habár a teljes eredmény látszata még ez ideig nagyon kétséges, de a rendőrség már határozottan megállapította, hogy az egyik vakmerő betörő és minden bizonynyal a főcinkos, egyik olcsó szállásadón lakott, illetőleg szombatról vasárnapra virradó éjjelre ott bérelt lakást. A gyanúsított azonban eltűnt és a rendőrség most nagy buzgalommal keresi. Valószínűleg sikerülni fog csakhamar nyakoncsipni, mert fényképe ott van a notorius alakok lajstromában.

*** A csütörtöki felolvasó-estéken felülkizettek.** Uhlarik Béla ur 5 K, Gröh Ferenc prépost-kanonok ur 16 K, Porubszky Jenő táblai elnök ur 16 K, Lestyán Adorján ur 8 K, Reviczkyné urnó 8 K, összesen 53 K. Kegyes adományukért fogadják a rendező-bizottság őszinte köszönését. Mihalovits Jenő, pénztárnok.

*** Köszönetnyilvánítás.** Mindazon barátaink és ismerőseink, akik szeretett unokanagom elhunyt alkalmából gyászunkban részvételükkel osztoztak, fogadják ez uton is halás köszönötünket. Debrecen, 1908. nov. 25. Csath Zsigmond.

*** Két darab kiválóan szép persianer kabát** 52—54-es nagyságban olcsón kapható szombatig a Rózsa léle alkalmi vételek áruházában, a főposta mellett.

*** Valódi Pichler férfi kalapok** 5 koronáért kaphatók a Rózsa-féle alkalmi vételek áruházában, a főposta mellett.

*** 1909. évre szóló naptár** csinos kiállításban 30 fillérért kapható lapunk kiadóhivatalában, vagy az elárúsítóknál.

*** Ujdonságok,** legdivatosabb doboz-levelepapírokban és levelezőlapokban, ablakdisz (vitrauphanie) papir egyedül nagy választékban Thaisz Arthur papírnagykereskedésében, Bika-szálloda mellett.

*** Villamos világítást** legolcsóbban rendez be Földvári L. Kossuth utca 1. Telefon 168.

*** Téli keztyűket** Schön Sándornál szerezzünk be. Debrecen, Piac utca 13 (Steninger ház).

*** Wachter Ignác, mint szakképzett zongora készítő,** hangoló, ki országszerte ismeretes, mint korrekt hangoló, értesíti a mélyen tisztelt zongorázó közönséget, hogy állandó lakását Debrecen városba tette át. Szíves pártfogását kéri. Csapó utca 31. sz. Siketnéma intézet mellett.

*** Boak, muffok,** automobil sapkák 1 frt 80-tól kezdve kaphatók: Kontsek Kornél főtéri üzletében.

*** Valódi angol férfi öltöny kelmék** nagyon olcsón beszerezhetők a Rózsa-féle alkalmi vételek áruházban, a főposta mellett.

*** Tisztító kalapos műhelyben** mindennemű kemény, vagy puha és cilinder kalapok tisztítását előnyösen eszközölhetem. Belcey Lajos kalapos, Piac utca 34. szám alatt a Posta mellett.

*** Puritas szappan,** felséges fehér-rózsa illatu, fehér színű, bőrfinomító, lanollinnal készült remek szappan, méltó párja a már jól ismert pármái ibolya szappannak. 1 drb. 70 fillér, 3 drb. 2 kor. Kitűnő gyermek szappan 1 drb. 40 fillér, 8 drb. 1 kor. Mindkét szappant készíti Szabó Béla piperezappan-gyáros, Miskolcon. Főraktár Debrecenben, Josa és Jóna drugériájában.

Hármas gyilkosság. Megfojtott oláh család.

Arad, nov. 25.

Borzalmas kegyetlenséggel elkövetett, hármass gyilkosság történt a közeli Kísszentmihály hevesmegeyi községben. A falu szélén levő kunyhóban, keddre virradó éjszakában három tagu családot irtottak ki ismeretlen tettesek rettenetes kegyetlenséggel, ami azt mutatja, hogy a hármass gyilkosság bosszu műve.

Kint a faluszélen lakott Jobin Nacsá nevű oláh ember a feleségével. A falubelieknek feltűnt a ház némasága és ma behatoltak a kunyhóba, ahol a három tagu családot holtan találták. Mind a hármat megfojtották.

Az áldozatok borzalmas halálküzdelmet fejtettek ki gyilkosaikkal. A hullákon borzalmas sérülések láthatók. A férfinék mindkét kezét kicsavarták, úgy hogy mindkét kézcsontja eltört. A nőnek is kitörték az egyik kezét és az egyik lábát. A gyermekben is borzalmas sérülések vannak. Mindezek azt mutatják, hogy az áldozatokat borzalmas kínzás után végezték ki a gyilkosok, mert előbb megkötötték őket, azután megkínálták és végül megfojtották. A kötözés módjáról arra következtetnek, hogy a gyilkosok közt kiszolgált csendőr is volt. A falubeliek állítása szerint a gyilkosság előtt való napon kopott csendőrruhás embert láttak a környéken csatangolni. A nyomozást megindították.

TAVIRATOK

Lánya után a halálba.

Ujvidék, nov. 25. Heine János fényképész felesége a feletti bánatában, hogy leánya a nyáron a Dunába fulladt, fobelötte magát. Meghalt.

Az európai konferencia.

Bécs, nov. 25. Rómából jelentik Belgrádba, hogy az európai konferencia összehívása befejezett tény. A konferencia Rómában lesz; a konferencia elnöke Tittoni olasz külügyminiszter lesz. Az összehívás a jövő hónapban fog hivatalosan megtörténni. A határnapot közös egyetértéssel fogják megállapítani a nagyhatalmak január első felére. Pétervárról jelentik a londoni "Times"-nek, hogy Oroszország Angliával és Franciaországgal egyetértően követeli, hogy a konferencia

programmjába fölvegyék Bosznia és Hercegovina annektálását és Szerbiának, Montenegrónak és Törökországnak nyújtandó kárpót-lás kérdését is. Pallavicini örgróf, konstantinápolyi osztrák-magyar nagykövet hosszabb szabadságra ment és már el is hagyta a török fővárost.

Bosnyák katolikusok Bécsben.

Bécs, nov. 25. A boszniai és hercegovinai katolikuság hódoló küldöttsége Stadler érsek vezetésével tegnap éjjelkor ért ide öt órai késéssel, a melyet a budapesti vonatösszeütközés által előidézett forgalmi akadály okozott. A pályaudvaron Bécs város és a közös pénzügyminiszterium képviselői fogadták a küldöttséget ünnepélyesen. Neumayer alpolgármester üdvözlő beszéde és Stadler érsek válasza után a vendégek szállásaira tértek.

Nem lesz tengerészminiszter.

Bécs, nov. 25. A lapoknak a tengerészeti miniszterium föllállításáról szóló híreit hivatalosan megcáfolják.

Haramiavilág Erdélyben.

Petrozsény, nov. 25. A havasok környékét Orlics Bode nevű haramiavezér bandája tartja rettegésben hetek óta. A haramiabanda minden éjszaka lecsap a közeli falvakra. Eddig is egész sereg rablást, betörést és gyilkosságot követtek el. Az elmúlt éjszaka Petrilla községre csaptak és Sorbán István körjegyzőt akarták kirabolni. A jegyző fölébredt és vadász fegyverével többször a rablók közé lőtt. A vérnyomok mutatják, hogy a haramiák közül többen megsebesültek, de azért sikerült elmenekülniök. A csendőrséget most összevonták és valóságos hajtvadászatot rendeznek a rabló bandára.

Megölt miniszter.

Newyork, nov. 25. (N. a. k.) Porte au Princeből jelentik, hogy a forradalmi mozgalom növekedésben van. Aquam és Jeremie községek a kormány ellen foglaltak állást. A belügyminisztert a lázadók elfogták és hir szerint megölték.

A perzsa alkotmányosság.

Teherán, nov. 25. Az angol és orosz követség vasárnap erélyesen tiltakozott a sah ama proklamációja ellen, amelyben közhírré tette, hogy nem szándékozik parlamentet összehívni. A proklamációkat az utca-sarkokról és a mecsetekről leszárgatták. Tegnap több embert letartóztattak, mert ezt mondták:
— A sah az alkotmányra tett esküjét megszegte.

Gyujtogatás, felbujtásra.

Esküdtszéki tárgyalás.

Ez év szeptember 7-én Jámbor János debreceni birtokos ebasi tanyáján kigyult a bükkönyös zabszéna és le is égett. A csendőri nyomozat kiderítette, hogy a tüzet gyujtogatás idézte elő és csakhamar előkerült a

gyújtogató is Virág Gábor 21 éves, hajdusoboszlói születésű, kocsis legény személyében, a ki a vallatás során beismerde, hogy 6 volt a gyújtogató, de azzal védekezett, hogy 6t Soós Ferenc tanyás felesége, Tóth Klára 47 éves, hajdusoboszlói születésű asszony bujtogatta fel. A legény állítása szerint a tanyásné azzal fenyegette őt, hogy nem főz, nem süt, nem mos rá tovább, ha valami kárt nem tesz a gazdájának, a kire a tanyásné haragudott. Erre aztán 6 felgyújtotta a búkkönyvszénát és ezzel 700 korona kárt okozott.

Ez ügyben tegnap tartották meg az esküdtzéki főtárgyalást Oláh Miklós törvényszéki bíró elnökelete alatt. Szavazó bírák voltak: Horváth István és Ujfalussy József, jegyző Kádár István, ügyész dr. Thury Endre, védők dr. Kardos Samu és Barabás Béla.

Az esküdtzék a következőképp alakult meg: rendes esküdttek lettek Bészler János, Bészörményi Imre, ifju Csengeri Ignác, Fürst A. Béla, Lukács Vilmos, Mayer Jenő, Ménes András, Molnár József, Nagy Gábor, dr. Rotschnek Jenő, Tarnóczy Sándor és Szathmáry Mihály; pótesküdttek lettek Sarkadi Ferenc és Kiss Lajos.

Legelőször a vádlottakat hallgatták ki. Virág Gábor kocsis bevallotta a gyújtogatót, de azzal védekezett, hogy őt a tanyásné bujtogatta fel. Soós Ferencé ezzel szemben tagadja, hogy ő bujtogatta volna fel a kocsisat a gyújtogatóra. A szembesítésnél mindketten megmaradtak állításaik mellett.

Délután a károst, Jámbor Jánost és a tanukat hallgatták ki, mivel azonban a bíróság új tanuk kihallgatását látta szükségesnek, a tárgyalást felfüggesztette.

Az új tanukat a rendőrség utján idézik meg a ma délelőtt 9 órakor folytatandó tárgyalásra.

A munkás panasza.

Andrássy határozata.

Szakegyletek feloszlátása.

Budapest, nov. 25.

Késő éjjel jelenti fővárosi tudósítónk, hogy Andrássy Gyula gróf belügyminiszter a munka szabadságának védelme jelszava alatt és a terrorizmus megszüntetése céljából döntő lépésre határozta el magát. — Holnap kiadja a rendeletet a budapesti cipész munkások szakegyletének feloszlátására, azután pedig állítólag sorra vesz több szakegyletet.

Erre a lépésre az a följelentés adott közvetlenül okot, melyet Groszmann Dezső cipőfelszárító készítő munkás tett a rendőrségen az Akácia utcában székelő, hatalmas szakegylet ellen. A följelentés rövid kivonata a következő:

Három év előtt a szakegylet kiadta a jelszót, hogy tagjainak bizonyos munkát nem szabad teljesíteni. Groszmann Dezső nem törődött a tilalommal, hanem a Dóra testvérek nevű cégnek továbbra teljesítette a beállított munkát. Erre a szakegylet a renitens Groszmann elbocsájtását követelte, mikor a cég ezt nem teljesítette, a szakegylet bojkott alá helyezte a céget. Mikor a cég látta, hogy így tönkremegy, beadta a derakát és Groszmann elbocsájtotta, illetőleg a szerencsétlen munkás önként távozott, nehogy a gazdái miatta koldusbotra juszanak.

A munkásnak Keiner Osziasz cipőfelszárító készítő adott munkát. Mikor a szakegyletben ezt megtudták, kiadták a jelszót: vagy elbocsájtja a munkaadó használható munkását, vagy pedig bojkott alá helyezik. A munkaadó ellenszegült a felhívásnak, bojkott alá helyezték. Keiner 2 hétig állotta a bojkottot, azután elbocsájtotta Groszmann.

Ezután munkát nem kapott sehol, ütöték-verték, ahol előtalálták. Egyszer revolverrel támadtak rá és mikor a rémületől moccanni sem mert, lökökkel verésre verték.

Még csak fel se merte jelenteni a támadóit.

Mikor Groszmann látta, hogy sehol sem boldogul Magyarországon, mert mindenütt van szakszervezet, mindenét pénzzé tette és kivándorolt Amerikába. De a szakszervezet keze átért az Oceántulra is és 9 hónapi vergődés után belátta, hogy ott sem boldogul.

Erre elhatározta, hogy hazajön, megalázza magát a szakszervezet előtt, alázatosan bocsánatot kér meg gondolatlan tettéért, kifizeti a hátralekötött szakegyleti díjakat, amelyek 50 koronára rugtak.

— Gazember, hát visszajöttél! — Előadása szerint így fogadták a szakegyletben, de a megtérőt a fenti feltételekkel hajlandók lettek volna visszafogadni és megengedni neki, hogy munkát kapjon.

De nem volt 50 koronája. Elment hát Német Farkas volt mesteréhez, aki fölszabadította és 50 koronát kért tőle kölcsön. Mikor mesterének elpanaszolta kálváriáját, az rébeszélte, hogy tegyen feljelentést a rendőrségen. Megtette.

Mikor a belügyminiszter ezt megtudta, elhatározta, hogy a terrorizmusnak véget vet. Ennek a következménye lesz a szakegylet feloszlátása. Hogy ez nem fog simán menni, az bizonyos.

HIREK.

Fényes esküvő volt ma délelőtt 11 órakor a gyönyörűen díszített Szent István templomban, ahol gróf Teleky Pál, a volt belügyminiszter gróf Teleky Géza fia oltárhoz vezette Bossinger Hanna grófnőt, özvegy Bossinger-Nippenburg Rezsóné gróf leányát. A násznagyok gróf Teleky Sámuel és gróf Ráday Gedeon voltak, a szertartást báró Szentkereszty Béla rendezte, az esketési szertartást dr. Boromisza Tibor szatmári püspök végezte. Az esküvőn az arisztokrácia igen sok tagja megjelent.

A kisszentmiklósi gyilkosság. Aradról jelenti egy táviratunk: A Kisszentmiklós községben elkövetett hármass gyilkossághoz még a következőket jelentik: A vizsgálat sorára megállapították, hogy az áldozatok borzalmas küzdelmet vívtak a gyilkosokkal. Az áldozatok közül kettőnek halála után kezeit eltörték és lábait kicsavarták, az asszony kezeit pedig kötéllel összekötötték. Az egész vármegye csendőrsége és az aradi rendőrség is, erélyesen nyomoz.

A vörheny. Szekszárdról jelentik nekünk: Tolnáni ijesztő módon terjed a vörhenyjárvány, amelynek már több halottja van. Így tegnap egy családnál 3 gyermek halt meg és Farkas Juliska 18 éves leány, kinek tegnap kellett volna házasságot kötnie. Előbb 21 éves testvére esett a vörheny áldozatául. A járvány nemcsak a gyermekek között pusztít, hanem számos felnőt is megbetegedett. A hatóság megtette a kellő óvintézkedéseket.

Az Osztrák-Magyar Bank főtanácsa ma délelőtt Budapesten ülést tartott Bilinszky lovag kormányzó elnöklésével Pranger József udv. tanácsos vezértitkár jelentést tett az általános pénzügyi és gazdasági helyzetéről. Kiemelte, hogy a rendkívül erős októberi ultimó után, amely váratlanul nagy adóköteles bankjegyforgalommal (1969 millió korona zárult, a legutóbbi hetekben a készpénz visszaömlése meglehetősen jelentékenyen volt, úgy, hogy a november 23-iki kimutatás hat heti megszakítás után ismét adómentes bankjegytartalékokat (mintegy 18 millió koronát) tüntet fel. Az ülésen azután folyó ügyeket intéztek el, amelynek során határozatot hoztak az uralkodói jubileum alkalmából a bank alkalmazottai fizetésjavításának tárgyában. Végül elnök nagy

lelkességgel fogadott beszédben emlékeztet meg az uralkodó hatvan éves jubileumáról.

Vakok házassága.

A férj zongora-mester, az asszony székfonó.

Tegnap ülték lakodalmukat.

Budapesten tegnap délben fél 12 órakor egy kicsi, részben vakokból, részben látókból álló társaság volt tanuja egy megható esküvőnek. Geese Mária vak leány esküdtött hűséget Slezák István 29 éves, vak zongoramesternek. A partiet egy vak újságíró hozta össze.

Munkatársunk előtt a kiválóan intelligens leány így adta elő élete történetét és a házasság előzményeit:

Tíz éves voltam, a mikor himlőbetegség következtében elvesztettem a szememvilágát és ezzel mindenemet. Elképzelheti, hogy ez a csapás kétszeresen sújtott. Bekerültem a Vakokat Gyámoltó Országos Egyesületbe és itt 9 évig dolgoztam. A kosár- és székfonást tanultam meg. Az idő elmúlt és vele együtt lassanként beletörődtem a helyzetembe. Ig্যokoskodtam: Hiszen, a ki szegény, az voltaképpen szintén nem más, vak embernél. Mert a kenyérért való küzdelem azt is odaszorítja egy bizonyos helyre és a csekély szabad idő, a mi fölött rendelkezik, a családja körében telik el. A mi a szegény embert felül emeli az állaton, az a szeretet. Szeretni pedig a vakok is tudnak, gondoltam és az megnyugtatót. Az élet örömei csak a vagyonosok számára vannak, az élet boldogságából a szegény is kiveheti a részét. A Gondviselés ezzel egyenlített ki talán a szegény és gazdag közötti nagy egyenlenséget.

A filozófus kisasszonyt munkatársunk azután megkérdezte:

— Hogyan került a férje ismeretségéhez?

— Férjem sem született vak, de látóérzékét nagyon fiatal korában elvesztette már. Ő a Vakok Intézetében tanulta a kosárfonást és kitűnően zongorázik. Anyyira, hogy ez a mestersége az életfenntartója volt. Budán, a Fácán-tételeiskolában hetenkint háromszor, továbbá Balaton Gyöngyében hetenkint négyszer zongorázik. Megkeres egy hónapban 180 koronát. Mielőtt még ez a két állása volt, székfonással is keresett. Együtt dolgoztunk Czikora Árpád műhelyében és itt ismerkedtünk meg. A senéért rajongtam. A szint nálunk a hang pótolja.

Az ismeretség és megbarátkozás ilyen embereknél hamarosan megy. A közös balsors egy-kettőre megteszi. Néhány hónapja, hogy a Kazinczy utca 11. számú házban kerültünk össze. Ennél laktam a 14-es számú lakáson, Ilárs József nénénél, míg a férjem a 15-ös lakásban éldegélt Czikoráéknál. A műhelyben volt a „találka“, persze mindenkinek a szemelátára. Csak mi nem láttunk senkit, még egymást sem. De azért magéreztek, hogy egymásé leszünk.

A lakodalom nagyon vig hangulatban telt. Az új házaspár holnap már megint leül a foglalkozó szerszáma mellé. A férj a zongorához, az asszony pedig a kosárfonóba.

A Debreceni Újság szerkesztősége és kiadóhivatala: Főter, Lamprocht-palota, az udvarban földszint telefon 41. Hivatalos órák: Reggel 8 órából 13-ig, délután 2 órából este 7 óráig. Este 7 órától a lap szellemi és anyagi részét illető minden megkeresés a Debreceni Újság nyomdájába: Arany János-utca 47. sz. alá intézendő.

CSARNOK.

Reménytelen szerelem.

— Regény. —
(Folytatás.)

Azonnal tisztában volt Ilona, hogy még azon a napon nem kap választ. Végre is ezt a dolgot csakugyan be kellett tárgyalnia Rába Zoltánnak a feleségével. De amikor másnap délelőtt sem kapott hirt, nyugtalanodni kezdett.

— Ha ez nem sikerül, akkor végleg lemondhatok arról a reményről, hogy akit titkon s olyan mélyen szeretek, rendesen napról-napra láthassam, beszélhessek vele, örülhessek boldogságának.

Elmélázva nézgetett az ablakon át a hámor irodája felé s megdöbbant a szíve, mikor látta, hogy Rába Zoltán, jóval a hivatalos óra előtt elhagyja az épületet.

— Mi történhetett? ... Rába Zoltán sietve hagyta el a hivatalt.

Ideges, izgatott lett egyszerre. Rémséges gondolatai támadtak. A remélt öröm helyett aggodalmakat szerzett Rába Zoltánnak. Talán kitérő választ nem akar adni. Levonta a konzekvenciát s most éppen csak addig, csak azért volt a hivatalban, hogy lemondását megírja...

Nem találta helyét. Sirni szeretett volna.

— Hiszen így a hámor vezetőjét is elveszítettem!

Nyugtalanul járt. Ideges lett még arra is, ha a szobaleánya belépett. Alig mert ránézni. Attól tartott, hogy kezében a levél, az a levél, amelyet Rába Zoltán írt s amely az utolsó reménységet is kiöli a szívéből.

Amint így járt-kelt a szobában, váratlanul kedves meglepetés érte. Az ablakon keresztül meglátta, hogy Rába Zoltán karonfogva jön a feleségével, még pedig egyenesen az ő lakása felé.

Mintha valami nyomasztó teherrel szabadult volna fel a szíve. A nyugtalan-ságot édes izgalom váltotta fel. Boldognak érezte magát.

(Folyt. köv.)

Áru- és értéktőzsde.

November 25.

Budapesti gabonátőzsde.

5 fillérrel drágább áron elkelt (50 kilogrammonként) 8000 mm. buza.

Rozs, zab 10 fillérrel javult, tengeri változatlan.

A határidő-üzlet.

A határidőüzletben a kedvezőtlen balkáni hírekre igen szilárd volt az irányzat. A gabonanevelők árai 10—20 fillérrel emelkedtek.

A forgalom élénk volt.

Az árak 50 kilogrammonként.

	Kezdeti	Változás
Buza ápr. 1909.	1302	1313—1310
Buza október	1135	1152—1149
Rozs ápr.	1102	1112—1111
Rozs októberre	983	996—994
Zab októberre	—	—
Zab április	876	890—886
Teng. aug.	—	—
Tengeri május 1909	758	763—761

Budapesti értéktőzsde.

A mai előtőzsdén olcsóbb külföldi jegyzések nyomán gyenge volt az irányzat. A forgalomba került értékek árfolyamai 1—2 koronával hanyatlottak. A helyi piacon azonban a két villamos vasárnap részvényei 1—2 koronával drágábban zárultak. A járadékpiac gyenge volt.

A forgalom mérsékelt volt.

NYILTÉR.*

Ertesítés. Szíves tudomására hozom nagyrabecsült megbízóimnak és a mélyen tisztelt közönségnek, hogy Csapó utca 28. sz. a. fióküzletet nyitottam.

Teljes tisztelettel:

Hrabéczy Antal.

* E rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a Szerk.

Gyengeséget

még ha betegség után való szervi betegség is, könnyen le lehet győzni, valamint az egészséget és az erőt gyorsan s biztosan helyre lehet állítani SCOTT-féle Emulsió által

Kényes iny és gyomor

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védelmét — a halászt — kérjük figyelembe venni.

a mely nem bírja el a közönséges csukamájolajat, g

SCOTT-féle Emulsió-t,

eszményi gyógyszerként fogagja. Ehhez még az az előny is járul, hogy háromszorosa táplálóból, mint a közönséges csukamájolaj.

Egy eredeti üveg ára 2 K 50 fill.

Kapható minden gyógytárban.

Magyar találmány! Magyar ipari!

66% Tüzelőanyag megtakarítás 66%
érhető el ujj és régicszerép kályhánál a

RAPID

alkalmazásával. Bizottságilag kipróbálva az összes európai és amerikai egyesült-államokban szabadalmazva.

Több előismerő oklevel.

Nagyság szerint 30—36 koronáért kapható és megrendelhető:

TÓTH GYULA

vaskereskedésben (Telefon 29) és a „RAPID” gyorsfűtő vállalatnál (Telefon 647)

Árverési hirdetmény

A „Takarék- és Hitelintézet” r.-t. zálogházában 1908. év június havában elzalogosított illetve 1908. szeptember hó végéig lejárt 7422. számtól 9299 számig arany, 5733. számtól 7207. számig egyéb ingó és a három hónál rövidebb idő alatt lejárt 12273, 12443, 12973, számú zálogtárgyak közül azok melyek ki-nem váltattak, avagy meg nem, hossz-szabítottak, 1908. december hó 10-én d. u. 2 órakor a zálogház helyisé-gében elárvereztetnek.

Az igazgatóság.

Apróhirdetések.

UDVARI lakás, második emelet, 4 szoba mellékhelyiségekkel, 1909 májustól kiadó, továbbá eladó használt gázmotor. Bővebbet Geiger Simonnál. 977.

Légszesz és villamos csillárokat, ámpolnákat, falikarokat, mennyezet, asztali-, zongora- és éjjeli szekrény-lámpák készit petrolium és légszesz osillárokat, izlésesen átalakít villamosra vagy légszesz és villamosra

Kulcsár József bronzműves

Telefon 638.

Debrecen, Szent Anna-utca 6. sz.

Telefon 638.

A Hazai Gázizzófény részv. társaság debreceni képviselője tart állandó nagy választéku rektár légszesz szerelvény különlegességekből.

30—50% gázmegtakarítással gyönyörű szép, nagy fényezővel égő, lefele égő lámpákat üzletek, kirakatok és lakások részére.

Kiválóan tartós, állandó fényerejű „Radium fény” gáz izzótesteket, (harisnyákat) melyek a legolcsóbbak.

Jókarban tartást jutányos árban elfogad, csillárok s. t. ujjátisztítását, valamint minden e szakmába vágó javításokat elvállal gyorsan és szakszerűen végez.

Hirdetések Jutányos áron felvételnek a DEBRECENI UJSÁG részére a kiadó-hivatalban, Lamprecht-ház. Piac-u. 42

Árverési hirdetmény.

A bánháza—kiszőlőpusztai 8, 9, és 10. számú betétekben foglalt s 238 kat. hold és 1587 négyszögöl kiterjedésű ingatlanok, melyek természetben egy egészet képeznek folyó évi december hó 3-án d. c. 10 órakor a debreceni kir. törvényszék árverelő termében bírói árverésen el fognak adatni. A birtokon jelenleg mintegy 100 hold feles őszi vetés van. Bánompénz 1200 korona. A birtokot 50.000 kor. amortisationális kölcsön terheli.

Dr. Werner Miklos,
ügyvéd, Kisvárdán.

PAVLOVITS és SZILÁGYI

műépítész és építőmesterek

építkezési vállalata

DEBRECEN, Piac-u. 42. Lamprecht-palota

Épületek tervezése,

modern beosztás művészi kiképzéssel.

Épületek felépítése,

szakszerű kivitelben.

Lakás berendezések tervezése.

Tervek és épületek értékesítése.

Ingatlanok becslése és műszaki ügyekben tanácsok.

Árverési hirdetmény.

Alólirott Dr. Galánffy János debreceni királyi közjegyző közhírré teszi, hogy a Közgazdasági Bank debreceni cég-nél 270 és 100 korona kölcsönök fedezetül elzalogosított különféle sorsjegyek a nevezett cégnek Debrecenben, Piac utca 59. szám alatt levő üzleti helyiségben f. évi december hó 1-ső napján d. u. 3 órakor közben jöttével megtartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőknek készpénz fizetés mellett el fognak adatni.

Debrecen, 1908. nov. 21.

Dr. Galánffy János,
kir. közjegyző.

Dr. Szücs Andor
 ügyvédi irodáját
 Debrecen, Csapó-u. 16. sz.
 megnyitotta.

Meglepő olcsón
 vásárolhat most

Divatos Costüm kelméket
 95 krtól feljebb.

Zsolnai gyártmányú csepmen-
 tes női posztót minden színben
 gyári áron.

Angol kelmét s cibelineket
 50 krtól feljebb.

Cosmanosi barchetteket,
 26 krtól feljebb.

Jó mosó flanelleket,
 24 krtól feljebb.

Férfi, női és gyermek meleg
 alsó inget és nadrágot már
 50 krtól feljebb.

Téli keztyűt és harisnyákat,
 16 krtól feljebb.

Posztó téli nagykendőket,
 40 krtól feljebb.

Szörme boákat és muffot,
 1.10 krtól feljebb.

Női és férfi fehéreneműeket,
 leszállított áron.

Chiffonok, pamut és cörna vásznakat,
 minden árban.

Saját készítettésű paplanokat,
 2.30 krtól feljebb.

Szépe Lajos női divatruházában,
 Kossuth utca 6. sz.

Gyász szövetek és kendők,
 nagy választékban.

Nyári árak leszállított árakban.
 Tessék megpróbálni.

Donogán és Somossy

Debrecen, kistemplombazár.

Szőnyegek, függönyök,
 ágy és asztalterítők,
 flanelltakarók, linoleum

„Valódi persa szőnyegek“
 nagy raktára.

Vaskályhák

köszénfűtésre és fafűtésre

Takarék-tűzhelyek
Francia konyhák
 nagy raktára

Sesztina Lajos

vaskereskedésében Piac-u. 23.

Legjobb és így a legolcsóbb
villamos világítás

és
**erőátviteli berende-
 zéseket**

Fazekas Imre

készíti. Ivlámpák és motorok
 kezelése és évi karban tar-
 tása mérsékelt díj mellett el-
 vállaltatik.

Iroda Piacz utca 77. szám.
 Telefon 567. szám.

A bőr ápolása kötelesség az egészséges
 érdekében s erre legalkalmasabb szer a

Mollitergin,

mely megőrzi a bőr (az arc- és kézbőrnek)
 puhaságát, hirtettségét, rózsaszínűben lévő
 fehérségét. Megszünteti a korpőrősséget.
 Az eldurvult, kirepedezett és szádkifújta arcot
 vagy kezet, a legrövidebb idő alatt puhábbá s
 puhává teszi! Poudre alá is igen ajánlatos!

Kelése gyors és biztos! Egy üveg
 Mint bőrápoló szer pártlan MOLLITERGIN
 Teljesen fémmentes és ártalmatlan! 1. kor.

Készítő helye a törökben

Mihalovits Jenő gyógyszerész a „Klyd“-hez
 DEBRECENBEN.

Főpinc 21. sz. alatt, a Városháza mellett.

Ha pénzt

áldozza

nyomatványra!!

ha célszerű, izléses

JÓ MUNKÁT

kíván, — hívja telefonon

108. számot,

azonnal jelentkezni fog

MIHÁLY SÁMUEL

könyvnyomdája és papirkereskedése

Piac-utca 30. szám

Legjobb és legpontosabb

zsebórák,

jól szabályozott

fali, inga és ébresztő

órák

jótállással legolcsóbban

Blattner Béla

órák üzletében, Kossuth-utca 4. sz.
 alatt szerezhetők be.

Ugyanott mindennemű óra javítások a leg-
 jutányosabb árban 1 évi jótállással.

ROSE DEZSŐ ékszerész

DEBRECZEN, Főtér 55. Hungaria kávéház mellett.

Ajánlja a t. vőlegény uraknak szebbnél szebb menyasszonyi ékszereit a követ-
 kező bámulatos olcsó árakban:

Egy divatos arany nyaklánc
 Egy divatos arany szív vagy fény-
 képkeret

Egy tömör arany jegygyűrű
 Egy szép arany köves gyűrű
 Egy színes szép arany függő

Együtt 80 korona.

Egy gyönyörű arany lánc
 Egy gyönyörű arany női óra
 Egy gyönyörű arany karék ne-
 mes opállal

Egy gyönyörű függő
 Egy tömör arany jegygyűrű
 Egy gyönyörű köves gyűrű

Együtt 200 korona.

Egy valódi gyémántkövű karperec
 Egy valódi gyémántkövű melltű
 Egy valódi gyémántkövű függő
 Egy súlyos hosszú lánc
 Egy gyönyörű női óra
 Egy súlyos jegygyűrű
 Egy szép köves gyűrű

Együtt 300 korona.

Menyasszonyi ékszereket 5000 koronáig állandóan raktáron tartok.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Díja 10 szög 40 fill., minden további szög 4 fill., vastagabb betűvel nyomtatott szög 8 fill.

Legelőbbi tudakozásokra pontosan válaszolunk. Kérjük a szükséges postabélyeg beállítását.

Apró hirdetések célra hasznosak.

AJÁNLAT.

FOLYO december 1-től fél idény végéig, (B) napra páholy kiadó. Értekezhetni Szt.-Anna utca 25. első emelet. 966

VIGYAZAT! 1 liter szalon petroleum 12 kr., 1 klg. szilva 12 kr. 100 klg. vágott fa 120 kr. Darvas Miksa Teleki utca, sarok. 887

1 KG. szalámi 1 frt., 60. nagyobb vételnél 1.55, ugyanott egy tanuló felvétetik. Glück, Péterfa utca. 862

1 kiló verseny kávé pörkölve 1 frt. 25 kr., 1 kiló családi tea sütemény 80 kr., hurka rizsek 14 krtól. Kertésznel Csapó utca (Kenyér piac sarok) 798

FÉRFI- női- és gyermek harisnyák nagy választékban, harisnyafejlesztés, színes és fehér himzés vállalat. Füstös Dezső előnyomda és női kézimunka üzletében Piac-utca 12. 699

MAGÁN detektív iroda, Debrecen, Iskola utca 4. szám. Kényes családi ügyeket, nyomozásokat, megfigyeléseket elvállalok, a legnagyobb titoktartás mellett. Krámer József. 650

HARISNYAKOTÓ IPAR VÁLLALAT. Harisnyák kötése és fejlése felvállaltatik Benyáts Emilnél Debrecen, Tisza palota. 9118

URI emberek ebéd kosztot kapnak jutányos áron, Szent-Anna-u. 58. sz. 391

HARISNYA nagy raktár minden fajta gyermek, női és férfi harisnyákban, alsótricot ingek nadrágok gyermek tricók a legcsoábbban beszerezhetők Márton Gyula divat és rövidaru üzletében, Piac-u. 9. sz. Bika mellett Uj harisnyák kötése és fejlése elfogattatik 9747

A Végrehajtási novella dacára még mindig kaphatók a legelőnyösebb fizetési feltételek mellett férfi és női télikabátok, ruhaszövetek, szőnyegek, ágy és asztalterítők, vásznak stb. heti vagy havi részletfizetésre Kohn Hermann üzletében Hatvan utca 17. sz. 637

Földvári L. debreceni első elektrotechnikai gyár és villamos szerelési vállalat. Kossuth-u. 1. Villamos világítást, erőátvitelt-telefonok, villámhárítók, villamos csengők berendezését, évi jókarban tartását, ugyanolyan helyben, mint vidéken, legjutányosabban eszközöl.

ÜGYES fehérnemű varróházhoz, esetleg vidékre is ajánlkozik Teleki utca 68. 975

EGY BAROKK stílusú ebédlő olcsó áron eladó! Cím a kiadóban. 974

KERESLET.

CSNOSAN butorozott szobát keres hivatalnok, ajánlatok ár megjelölésével főposta 13-as postafiók küldendők. 962

ÜGYES derék, alj varróleányok azonnali belépésre felvétetnek Vanger Sándornál Batthyány utca 6. szám. 904

ING vasajo gyakorlott felvétetik gőzmosoda Széchenyi utca 42. 971

UTAZO ügynökök óvadékképes pénzbeszedők azonnali belépésre magas javadalmazás mellett kerestetnek. Varrógépraktár, Piac utca 56. Gedő Adolf. 971

JO házból való leány pénztárosnénak főtvetetik. Cím a kiadóban. 976

ELADÁS.

EGY elegáns hálószoba és más divatos butorok elköltözés miatt nagyon olcsón eladó. Eötvös utca 38. szám. 959

ELADO HAZ Bund. utca 12. szám. 971

SZEP fényezett butor elutazás miatt eladó. Mester utca 39. sz. Ugyanott 20 mázsa apróra hasított jó szárazfa mázsánként is, mázsája 1 frt. 15 kr. eladó. 970

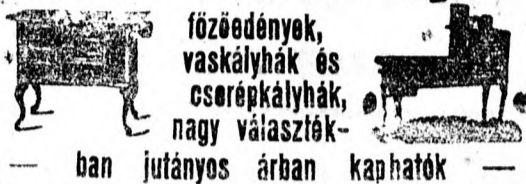
EGY szoba butor és egy varrógép eladó. Rakóczy utca 48. 973

CIMBALOM, pedálos teljesen új melynek értéke 400 kor. most olcsón eladó. Cserepes-utca 11. 973

ELADO jókarban lévő ház nagy ndvarral jó vízü kut. Paacsirta utca 19. 952

ELADO 70 mázsa lucerna. Értekezni déli órákban Zápolya utca 13. 961

Takarék tűzhelyek

főzőedények, vaskályhák és cserépkályhák, nagy választékban jutányos áron kaphatók

Kovács Gyula vasüzletében Bika szálloda mellett.

Férfi és gyermek ruhák

óriási választékban

GERŐNÉL

kaphatók. Debrecen, főtér, szemben a nagy trafikkal, Piac-utca 41. A

GERŐNÉL

vásárolt ruhák divatosak, olcsók. Most az őszi és téli idényre rendkívül nagy raktár van

GERŐNÉL

és igyekezzék mindenki szükségletét beszerezni.

Az alkalom, a választék és az olcsó ár kedvező.

Essenciák.

a legjobb rum és likör italok hideg uton való készítéséhez ugyanolyan rum, konyak, ananas, vanília, allasch, kömény-kávé, chertreus, málna, meggy, peperr, kakao stb. essenciák

olcsón beszerezhetők.

Jósa és Jóna

15 év óta fenálló első droguerijában Debrecen, Kossuth-u. 6

Női ruhaszövetek,

az őszi- és téli idényre, valamint flanellek, barchetek, fekete- és színes selymek, bársonyok, gyönyörű ruhadíszek.

Francia P. D. jegyű fűzők

Arcfátyol, divatövek, gyöngy- és bőr díszítések.

Menyasszonyi selymek,

koszorúk és fátyolok

legelőcsőbb szabott árban!

Szőrme utánzat,

női kabatokra sima és préselt 120 cm. széles barna- és fekete színekben méterre 8 forinttól 15 forintig.

Boák és muffok

óriási választékban.

Costümökre, színházi kabatokra

női posztók minden színben.

SZŐNYEGEK,

jutia, spárga, hollandi, kidermünster, tapasztray, velour, futó- és szalon szőnyegek, minden nagyságban, torontáli szőnyegek, diván terítők, butor szövetek és creppek, viaszkos vászon

legelőcsőbb szabott árban.

Ágy és asztalterítők

szövet és csipke függönyök, stórok.

Kész fehérneműk,

vászon, sifon és batizst női ingek, nadrágok, hálókötösök és alsószojnyák, sima- és himzett kész ágyszövetek, selyem lészter és cloth alsószojnyák, kásmir és selyem paplanok, matracok

legelőcsőbb szabott árban.

Férfi ingek, lábravalók,

hálógöngy, gallérok, közelők, nyakkendők, divatszokendők.

Alsó tricót ingek

lábravalók, ujjasok, téli kendők, himalaja haraszt és piösch minőségokban.

Férfi ruha szövetek,

magyar- és angol gyártmány, — hozzávaló belés árak.

Harisnyák, keztük,

nők, férflak és gyermekok részére állandó nagy választékban,

legelőcsőbb szabott árban

SZABÓ LAJOS FIAI

divat-, vászon- és szőnyeg raktára Debrecen, Rózsa utca 1. sz.

Alapított 1842. évben.

NYOMDAI MUNKÁK!!

Eljegyési kártya, meghívó, jelentések, könyvek, falragaszok, IRODAI NYOMTATVÁNYOK, csinos és izléses kivitelben, — gyorsan és a legolcsóbb árakon készülnek a

Debreceni Ujság Nyomdájában
Arany János-utca 47. szám alatt.

Megrendelések a Kiadóhivatásban is eszközölhetők, Piacz-utca 42. szám alatt (Lamprocht-paleta).

LÁSZLÓ ZSIGMOND ÁLLATORVOSI

RENDELŐ-IRODÁJA
nagy és kis állatok részére Csapó-u. 30.
Telefon 558 sz.

Legdivatosabb brilliánt és gyémánt kövű ékszerek olcsó és szolid árban a legmegbízhatóbb bevásárlása

Pintér Gusztáv

ékszerésznél
Piac-utca tőtzsde mellett
Javitások gyorsan és legszolidabb árban, vidéki megrendeléseket azonnal teljesítik.

Menyasszonyi kelengyék és ajándéktárgyak nagy raklára.

Kaszanyitzky Ernő

fűtőszobai üzletébe
megérkeztek és nagy választékban a legolcsóbb árak mellett kaphatók:
asztali függő, salon, ebédlő és háló szobai villany-csillárok, és lámpák,
melyek a legmodernebb és legszolidab kivitelben állanak a n. é. közönség rendelkezésére.
Olcsó árak. — Kétféle ár.

Vendéglői és kávéházi felszerelések.

Pollitzer sérvambulatórium

nyilvános orvosi rendelő-intézet sérvbajosok, ferdénőttek, amputáltak részére
Budapest, IV. Kossuth Lajos-u. 8., főemelet.

Az intézet szakorvosa bárkinék teljesen díjtalanul rendelkezésére áll. Az orvosi vizsgálat igénybevétele vásárlásra nem kötelező.

Orvosi ellenőrzés! Mérsékelt árak! Egyéni speciális kezelés!

Szabadalmazott sérvkötők 5 koronától feljebb.

Vidéki megrendelések az intézet szakorvosa által lelküismeretesen felülvizsgálatnak a pontosan és legnagyobb titoktartás mellett eszközöltek. Hygienikus cikkek a legfinomabb minőségben, orvosilag ajánlva és sterilizálva. Feltétlenül megbízhatóak. Tucatanként 2-16 koronáig. Ugyanott most jelent meg: „Az ember egészsége” című orvosi mű, mely kizárólag a sérvbajjal annak ellenszereivel és kezelésével foglalkozik. E munkát bárkinék díjtalanul és zárt borítékban küldi meg az intézet igazgatósága.

TELEFON 210
FÖLDES SÁNDOR
elektrotechnikai vállalat.
Debrecen, Nagytűz utca.
Legolcsóbban és szakemberien készít villamos világítási és áramerősítő berendezéseket.
Házi és magán telefonok, villamosengedély berendezését és 4V1 jékában tartását, valamint minden e szakmába vágó és legkomplikáltabb munkát.

Lópokrócsok, kocsi-flanell- és uti-takarók

dus választékban és jutányos árak mellett kaphatók

Bosznay J. és Társa

Magyarország e legnagyobb szőnyegáruházában
Debrecen, Kossuth utca 5.

Egy 16 után való jó karban lévő árukihordó-kocsi megvételre kereseltek.
Czím a kiadóhivatásban.

AZ!
EUFONE
TOLCSER...
BESZÉLŐGÉP
EUFON RÉSZEK TÁRS. BUDAPEST, SERENCKI UTCA 2.
... KÉRJÜNK AJÁNYZÁST ...

Bátorkodom a n. é. közönség tudomára hozni, hogy sikerült egy oly műveátönöt megnyernem salonom részére, ki a nagyobb külföldi salonokban nyert ismeretsége és szaktudása folytán a legkényesebb izlés és munka kivitelét biztosítja.
Amiért is kérem a n. é. közönség szives pártfogását

Vanger Sándor Batthiány utca 1. szám. Párisi mintára berendezett női-divat salon.

Készít a legelőnyösebb árak mellett: alkalmi és menyasszonyi Toilettek, szörme felöltők, oostümök, színházi belépők stb.

Telefon szám 216. Gyászuhákat a legrövidebb idő alatt. Telefon szám 216

AROMÁS ZAMATOS
PÖRKÖLT KÁVÉ
FÉLEGYÁZV JÁNOSNAL

Hölgyek figyelmébe!
aki
karácsonyi

szükségletét
olcsón beszerezni óhajtja, ne
mulassza el felkeresni

Ifj. Klein Ignátz

női divatruházat, hol costum
kelmék-, solymek-, barchetek-,
menyasszonyi kolengyek
nagy választékban
olcsó, vagy szabott áron kaphatók.

FESTŐISKOLA
Rajzó Miklós
festőiskolája
Plac utca 42. sz. a.
Hátul a kerthelyiségben megnyílt.
Beiratkozásokat ugyanott elfogad
d. o. 9-12-ig, d. u. 2-4-ig.

Kiadó lakás
4 szoba és minden mellék
helyiségekből álló modern,
új lakás, fürdőberendezés-
sel, vízvezetékekkel, és vil-
lanyvilágítással kiadó.
Arany János utca végén
(Blaskovits telep).

Rendkívüli árleszállítás!
650 drb. különlegesség
gyermek ruhákban érkezett
Blumenstein Testvéreknek
Plac-utca 14. Bika-szállóval szemben.
Ritka alkalmi vétel!
Csak rövid ideig kapható! Szigorú szabott ár!

Alapított 1893. évben.

Halmágyi Sámuel

női és leány felöltők legnagyobb áruháza Plac-utca, a főpostával szemben.

Őszi és téli árjegyzék kivonata:

Női felöltők téli 6-50-től.	Plüsch. bársony, asztrachán, persianer, sealskin felöltők.	Női felöltők Bärsony 12-50-től. <small>szekete és barna</small>	Gyermek köpeny 4-50-től.
Blousok		Pongyolák	Bundák.
Női felöltők szines angol 4-50-től.		Plüsch felöltők 11-50-től.	Mosó blouzok 2-50-től.
Aljak		Costümök.	Színházi felöltők.
Női felöltők téli hosszú 11-50-től.	Szörme felöltők 17-50-től.	Leány felöltők 7-50-től.	

Szolid, olcsó árak, előzékeny pontos kiszolgálás.

Handwritten note: Halmágyi Sámuel